

BÀN-BÁO KHAI SỰ

Bàn-báo mới ra đời máy in chưa đặt moteur bằng điện còn phải quay tay và hai ba kỳ đầu số in nhiều quá nên có hơi chậm, xin các bạn lượng cho.

Có hai cơ: một là vi trùng có thể chết khi nào một phát cũng nặng cả; hai là vi trùng lành yếu ra bệnh kỳ một cách gấp gáp lắm, trong một đêm có 30, 40 người bệnh vô nhà thương, không có chỗ mà để cho ngủ, người bệnh nằm dãn dịch đóng một chỗ không có chất gì là vệ sinh, thuốc men cũng không làm kịp.

Hiện chữ đã sắp đặt được tiêm tất, người bệnh vô khuỵa khuất mấy cũng có thuốc uống, thuốc tiêm chỗ nằm rộng rãi từ từ.

Người bệnh nào đã bớt thì được đi nhà khác mà nằm dưỡng. Nhà chữa bệnh khi trước có một cái chữ được nằm cái to rộng.

Cách ngừa bệnh dịch tả. - Trong lúc có dịch-tả thì giống gì sống không được ăn, như rau sống, thịt sống, mít, ổi, phung-quần, v. v.

Mà quí có không thì tôi không biết, chờ con quí độc như là con rắn. Con rắn tinh thường ưa chỗ ẩm, dẫu nơi phần người có bệnh rồi bay lại đậu trên đồ ăn thì đem vi trùng ấy đến, ai ăn phải đồ ăn ấy thì bị mắc bệnh.

Nước thì phải nấu cho sôi rồi uống, như nước chè Huế và nước trà tàu là tốt lắm, nhưng khi uống thì đừng thêm nước lạnh.

Trong lúc có bệnh dịch-tả thì không nên thất thường, thức khuya, uống rượu say sưa, đến một thì bệnh dễ phát ra, vì phải đứng trong được cho khỏe mới chống lại.

Thuốc xổ thì phải cử, vì uống thuốc xổ một trong ruột, như một ỉa, bệnh dịch đường mà phải ra. Trừ khi nào cần lắm mới được dùng thuốc xổ.

Con vi trùng bệnh dịch không ưa nước chua, hề có nước chua thì nó chết, cho nên cần phải uống phòng mỗi ngày vài ly thuốc acide lactique à 20/1.000.

Tiêm phòng. - Muốn phòng bệnh dịch-tả thì phải tiêm phòng, tiêm hai lần cách nhau một tuần. Nhưng nên tiêm trước khi có dịch thì hơn, vì trong lúc có dịch mà tiêm thì có người phát bệnh ngay, vì trong ruột sẵn có một ít vi-trùng nó thừa lúc ấy mà sinh ra bệnh.

Vấn đề hóa học cần phải nói rất thiệt thà. Có người tiêm theo phép nghĩa là một hai tháng trước khi có bệnh dịch-tả mà cũng mắc bệnh. Như vậy là biết sự tiêm chưa kiến hiệu lắm.

Nhưng muốn phòng cho dân sự đông đảo, nước tôi không có mà uống, vệ sinh kém, ăn chung ở chỗ thì cũng phải mượn sự tiêm, vì phần nhiều người tiêm tránh được sự ấy.

Những người đã có thể giữ gìn được vệ sinh như cách tôi khoảng trên thì không cần gì phải tiêm.

Cách chữa bệnh dịch-tả. - Trên có nói người ấy thì sinh ra chứng chỉ rồi như là đi sống lỏng, mửa, đau trong ruột chừng tay, đi tiểu không được, mệt trong mình, v. v.

Trị chứng đi sống thì nhiều thứ thuốc: thuốc bismuth, thuốc phiến v.v. Nhưng thiết tưởng thứ thuốc acide lactique thì hơn hết, chế 20 grammes trong một lít nước mà uống thì kiến hiệu như, nước ấy phải dùng nước nấu sôi rồi để nguội, nội trong 15 phút phải uống cho hết lít nước ấy, thì cảm được ngay, như có no lắm, hoặc muốn mửa lắm thì uống lần lần lâu hơn một chút. Lấy rượu chuối và dầu lạc hà cũng được mà thoa chừng tay để cho bớt lạnh trong người, huyết chạy đều và lại bớt nhức trong ruột.

Đắp nước nóng sau lưng và bụng dưới để cho thông tiểu tiện.

Thỉnh thoảng phải uống rượu cho ấm và cho bớt mệt, như một lần thì phải dùng thuốc tiêm, khi đau bệnh dịch vì đi sống nhiều, khó cả người, nên cần phải tiêm serum artificiel nhiều, đã mau bớt mệt, mà dễ đi tiểu. Những người mới đau và chưa phải cách thì phần nhiều được lành cả.

Cách tẩy uế trừ vi-trùng lúc có bệnh đau trong nhà hoặc khi có người chết. - Cần phải biết rằng người bệnh lành rồi, mà trong phần có thể còn vi-trùng sống đến 40, 50 ngày. Như rửa cống thiết lâu, một người đau lạnh ở đây mà có thể đi qua tới Âu-châu mà vi-trùng còn sống trong mình. Cho nên nhiều khi bệnh phổ một nước mà lây nước khác xa.

Vi trùng ấy khi ra chỗ khó nặng thì vài giờ đồng hồ chết, đến gặp được chỗ nước thì sống được nhiều ngày, đến khi gặp hồ tay là giết thì nó sống được tới tháng này qua tháng nọ.

Bởi vậy cho nên phần người bệnh là nguy hiểm lắm. Cần phải bỏ crésyl hoặc là chlorure de chaux để giết vi-trùng rồi chôn cho sâu mới được.

Áo quần và đồ dùng của người bệnh phải nấu cho sôi.

Vách tường thì phải bôi vôi lại, dưới đất tưới crésyl cho nhiều.

Khi người bệnh chết thì phải bỏ vôi cho nhiều trong quan-tải và chôn ngay chỗ đó lâu, đào lỗ cho được hai thước tây.

Những người đã sẵn sóc bệnh hoặc là khi đã liệt người bệnh chết thì phải thay áo quần tắm rửa cho thiệt sạch rồi mặc quần áo khác, tay chừng lấy rượu 90 chữ mà rửa hoặc là crésyl, rồi lấy xà phòng rửa lại.

Khi có bệnh phát trong nhà, nên báo nhà thương, để họ coi ngó chuyên tẩy uế cho thì tiện lắm. Còn bệnh thì đem đến nhà thương. Nhà giàu có sang trọng có nhà dễ riêng cho người bệnh nằm và có thể theo cách vệ sinh mà giữ gìn thì cũng có lẽ dễ ở nhà và mời thầy chữa riêng cũng được.

Vấn đề bệnh dịch-tả thiệt buồn, nói lại dài, tôi xin lỗi các quan và xin cảm ơn có lòng đến nghe.

Huế, le 10 Août 1927
ƯNG-HOÀI

MỘNG LƯƠNG THƯ QUẢN

VƯƠNG - GIA - BẬT

(ANNAM) NHATRANG

Bản dữ các sách quốc văn xuất bản tại Nam Bắc Kỳ. Bán các thứ dùng ở các nhà trường: Giấy, vở, bút, mực, tranh quốc sử v. v.

Đại lý các nhà Báo: L'Annam, L'Echo-Annamite, La Tribune Indochinoise, Đông Pháp Thời Báo, Nhật Tân Báo, Thực Nghiệp Dân Báo, Tiếng Dân Báo, Rạng Đông Tập Chi, v.v. v.

Đại lý cho nhà thuốc Việt Nam Võ-Đình-Dẫn Dược phòng ở GOCONG.

Bán buôn và bán lẻ, các thứ vải nội-hóa, và các đồ nội hóa và tạp hóa.

Có cho thuê đủ các thứ truyện Quốc ngữ.

THAI-KHANH

Hiệu tôi có bán lẻ y theo giá định của nhà nước, những giấy tín chỉ, tem văn tự, bì thư tem và tem gởi thư, vậy xin mời các ông, các bà sản lòng chiều có đến mua ở Hiệu tôi, thì tôi cảm ơn lắm.

THÁI-KHÁNH

Mme NGUYỄN-THỊ-HUỆ

COMMERÇANTE

Rue Đỗ-Hữu-Vị, TOURANE

LIÊN-THÀNH

ĐÔNG-PHÁP-SÂN-VẬT
Cổ-phần hữu hạn Công-ty.
Tư-bản 133.500\$00

Tổng Cục tại Saigon
Phân Cục : Phan-thiết
Mũi-né
Phòng phân chất : Khánh-hội (Sài-gòn)
hóa nghiệm : Thành-Đức (Phan-thiết)
Xưởng chế tạo : Khánh-hội (Sài-gòn)
Đức-Thắng (Phan-thiết)
Hưng-lông (Phan-thiết)
An-hải (Phó-hải)
Hải-Tân (Phan-ri)
Khánh-thiện (Mũi-né)
Phòng nghỉ : Thành-Đức (Phan-thiết)
Công ty thành lập đã gần 20 năm, chuyên nghề chế tạo và bán nước mắm, nước mắm ngon lành, hợp pháp vệ sinh, đóng gói nhà nước, đồng nhân chiến cổ, xin nhận rõ nhãn hiệu tam sắc Liên-Thành.
Phòng nghỉ thì rộng rãi mát mẻ, rất thích cho khách du lịch.

Tiếng đồn van.

Đi đến đâu cũng nghe thấy tiếng hạ đồn vang về mấy thứ thuốc của Hiệu chính Từ-ngọc-Liên 46 rue Principale à Dapcau và chỉ điểm Từ-ngọc-Liên 74 rue Tiensin à Hanoi.

Nhất là những thuốc cam trẻ như là: «Hóa trùng phi nhi tán» n. 11 giá 0 p. 40 để trị các chứng cam loét, cam run, đi sống phần, ỉa cử tanh, táo bụng ăn không tiêu, gây cộm, chỉ dùng 1 lọ thì sạch cam, khiến trẻ ăn được mà trở nên khỏe mạnh. - Thứ hai đến thuốc Ho trẻ con n. 1 giá 0 p. 35 ru trẻ ho nặng đến đau cũng khỏi. - Thứ ba đến thuốc ỉa n. 5 giá 0 p. 48 bất kỳ già trẻ ru bệnh ỉa liên chỉ dùng 1 lọ là khỏi hẳn. - Thứ tư đến rượu hồ n. 2 để trị các chứng

tế bại đau xương thì thành lăm, rượu này các ông bà già dùng thì khỏe lạ giá 2 p. 00. -- Bản hiệu lại có thứ thuốc ghê chưa rất giản dị giá 0 p. 10 Còn 2 thứ thuốc nữa, khắp ba kỳ Trung Nam Bắc đều biết tiếng là thuốc lậu n. 3 giá 1 p. 50 thuốc dương mai n. 6 giá 2 p. 00, Hai thứ thuốc này đã được thiên hạ tặng cho bản phòng chủ nhân cái danh hiệu «Vua thuốc lậu».

Các hiệu đại lý: Hải-phong Hương Hải Thư Diễm, 92 Boulevard Bonnal, - Nam định Ich Sinh Đường 190 phố Khách. - Vinh M. Lê đình Mai, n. 3 Yên miếu sau đền Hội quán. - Tuyên quang hiệu thợ may Lương viết Từ 6, Rue Xuân hóa, - Hanoi Kim đức Giang, 83 phố hàng Bô.

VIỆT-NAM DƯỢC-PHÒNG

PHAM-DOÀN-ĐIỂM

(Tổ-nhiếp trường Y-khoa Hanoi)

Nguyễn Bảo-chế viên số Y-16 Annam)

HIỆU CHÍNH: TOURANE, ANNAM

Đến ngày 22 Août này thì nhà Việt-nam dược-phòng của M. Pham-doàn-Điểm sẽ khai trương, có đủ các thứ thuốc ở Tây và nhiều thuốc tự chủ nhân bảo-chế lấy.

Xin quí khách chú ý và biểu-cổ đến cho.

NHÀ IN TIẾNG DÂN

ĐƯỜNG ĐÔNG-BA. - HUẾ

IN SÁCH VỐ VÀ CÁC GIẤY MÀ